

ТАБЛИЦЯ 3.

**АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
НОРМАМ ДИРЕКТИВИ 2004/113/ЄС
ВІД 13 ГРУДНЯ 2004 РОКУ**

ПРО ІМПЛЕМЕНТАЦІЮ ПРИНЦИПІВ РІВНОСТІ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК У ДОСТУПІ ДО ТОВАРІВ І НАДАННЯ ПОСЛУГ

Цей аналітичний матеріал підготовлено в рамках проекту "Громадська синергія" за сприяння Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» (<http://www.irf.ua/programs/eu/civicsynergy>) під егідою Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС та Української Національної Платформи Форуму Громадянського суспільства Східного Партнерства. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю @Бюро соціальних та політичних розробок і не обов'язково відображає точку зору Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження».

Положення директиви	Положення законів України, які регулюють ті ж правовідносини або встановлюють вимоги чи правила щодо аналогічних питань	Оцінка та аналіз врахування відповідного положення акта у відповідному Законі	Підзаконні нормативно-правові акти, прийняті на виконання законів, які регулюють ті ж правовідносини або встановлюють вимоги чи правила щодо	Оцінка врахування відповідного положення акта у відповідних підзаконних нормативно-правових актів	Закони України та підзаконні нормативно-правові акти, до яких необхідно внести зміни або які необхідно розробити з метою імплементації
----------------------------	--	--	---	--	---

			аналогічних питань		положень директиви
<p><i>Стаття 1</i></p> <p>Мета</p> <p>Метою цієї Директиви є встановлення структурної основи для боротьби з дискримінацією за ознакою статі в доступі до товарів і послуг, їх постачання і надання, прагнучи реалізувати принцип рівності у ставленні до чоловіків і жінок на території держав-членів.</p>	<p>Законодавство України передбачає створення умов для боротьби з дискримінацією за ознакою статі в доступі до товарів і послуг.</p> <p>КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ</p> <p>Стаття 24. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.</p> <p>Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.</p> <p>Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.</p> <p>ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ»</p> <p>Стаття 6 Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є: забезпечення рівного доступу до освіти без</p>	<p>Положення статті 1 Директиви враховано, однак, відсутнє положення щодо недопущення дискримінації у профільному Законі України «Про захист прав споживачів».</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року» від 11 квітня 2018 року № 273</p> <p>Метою Програми є удосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства та впровадження європейських стандартів рівності.</p>	<p>Враховано</p>	<p>Потребує доповнення, зокрема, Закон України «Про захист прав споживачів» в контексті передбачення норми, яка б забороняла дискримінацію за ознакою статі при доступі до товарів та послуг.</p>

	<p>дискримінації за будь-якими ознаки; формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також дискримінації за будь-якими ознаками.</p> <p>Стаття 4 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»</p> <p>Право на вищу освіту гарантується незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття вищої освіти, крім випадків, встановлених Конституцією та законами України.</p> <p>Стаття 5 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНУ ОСВІТУ»</p> <p>Громадяни України мають рівні права на здобуття професійно-технічної освіти відповідно до своїх здібностей і нахилів. Обмеження допускаються за медичними та віковими показниками, а також показниками професійної придатності, що визначаються Кабінетом Міністрів України.</p> <p>Стаття 8 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО РЕКЛАМУ»</p> <p>У рекламі забороняється вміщувати твердження, які є дискримінаційними за ознаками походження людини, її соціального і майнового стану, расової та</p>		<p>Проблему недостатнього рівня впровадження принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків передбачається розв'язати шляхом застосування комплексного підходу та здійснення заходів, спрямованих на виконання таких пріоритетів:</p> <ul style="list-style-type: none"> –удосконалення нормативно-правової бази, механізму проведення гендерно-правової експертизи та впровадження статистичних показників у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: 		
--	---	--	---	--	--

	<p>національної належності, статі, освіти, політичних поглядів, ставлення до релігії, за мовними ознаками, родом і характером занять, місцем проживання, а також такі, що дискредитують товари інших осіб.</p>		<p>–урахування гендерного компонента в програмах економічного та соціального розвитку з урахуванням актуальних потреб галузей і регіонів; –розширення переліку статистичних показників за ознакою статі з розбивкою за іншими основними ознаками (вік, місце проживання, інвалідність, соціально-економічний статус тощо); –підвищення професійного рівня державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо забезпечення рівних прав та</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p> можливостей жінок і чоловіків: – зменшення гендерного дисбалансу у сфері державної служби та управління людськими ресурсами; – внесення до програм курсів підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; – подолання гендерних стереотипів; – протидія дискримінації за ознакою статі та дискримінації більше ніж за однією ознакою, зокрема удосконалення механізму реалізації права на </p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>захист від дискримінації за ознакою статі та дискримінації за кількома ознаками, однією з яких є ознака статі, розгляду випадків такої дискримінації та вжиття відповідних заходів за його результатами;</p> <p>– виконання договірних та інших міжнародних зобов'язань щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків:</p> <p>– збільшення частки жінок серед народних депутатів України, депутатів обласних та місцевих рад (міст обласного значення);</p> <p>– зменшення розриву в оплаті праці;</p>		
--	--	--	--	--	--

			залучення до виконання Програми міжнародних організацій та громадських об'єднань, діяльність яких спрямовується на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві, зокрема зміцнення державно-приватного партнерства у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.		
<p>Стаття 2 Визначення</p> <p>Для цілей цієї Директиви, застосовуються такі визначення:</p> <p>(а) пряма дискримінація: якщо до однієї особи за</p>	<p>Стаття 1 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>пряма дискримінація - ситуація, за якої з особою та/або групою осіб за їх певними ознаками поводяться менш прихильно, ніж з іншою особою та/або групою осіб в аналогічній ситуації, крім випадків, коли таке поведження має правомірну,</p>	<p>Не передбачено в чинному законодавстві визначення терміну «домагання». Визначення терміну «сексуальне</p>	_____	_____	<p>Доповнити ст. 1 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» положенням, яке</p>

<p>ознакою статі відносяться менш прихильно, ніж відносяться, відносилися або могли б відноситися до іншої особи за подібних обставин;</p> <p>(b) непряма дискримінація: якщо нейтральне положення, критерій або діяльність змусить опинитися представників однієї статі у незручному становищі на відміну від представників протилежної статі, якщо тільки це положення, критерій або діяльність об'єктивно виправдані легітимною метою, а засоби її досягнення мають відповідний і необхідний характер;</p> <p>(c) домагання: якщо має місце небажана поведінка за ознакою статі особи з наміром образити її гідність та створити ворожу і агресивну атмосферу, залякуючи, принижуючи і ображаючи людину;</p> <p>(d) сексуальне домагання: якщо має місце будь-яка</p>	<p>об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;</p> <p>непряма дискримінація - ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи та/або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;</p> <p>Стаття 1 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ»</p> <p>сексуальні домагання – дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.</p>	<p>домагання» в чинному законодавстві є вужчим, а ніж це передбачається директивою</p>			<p>визначає поняття «домагання». Узгодити визначення поняття «сексуальне домагання» з визначенням, закріпленим в Директиві 2004/113/ЄС</p>
--	--	--	--	--	--

<p>форма небажаної фізичної, вербальної та невербальної поведінки, або фізичної поведінки сексуальної природи, з наміром образити гідність людини, зокрема, якщо створюється ворожа і агресивна атмосфера, з залякуванням, приниженням і образами в сторону цієї особи.</p>					
<p>Стаття 3 Сфера застосування</p> <p>1. В межах повноважень, які надані Співтовариству, ця Директива відноситься до всіх осіб, які забезпечують товарами і послугами, що доступні широкому колу споживачів, незалежно від особи, тому що Директива стосується державного і приватного сектора, у тому числі державних структур; товари пропонуються за межами сфери особистого і сімейного життя та справ, пов'язаних з цими сферами життя.</p> <p>2. Ця Директива не ставиться з упередженням до свободи</p>	<p align="center">Щодо пункту 2 Директиви</p> <p>Стаття 31 ГОСПОДАРСЬКОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ</p> <p>1. Дискримінацією суб'єктів господарювання органами влади у цьому Кодексі визнається: заборона створення нових підприємств чи інших організаційних форм господарювання в будь-якій сфері господарської діяльності, а також встановлення обмежень на здійснення окремих видів господарської діяльності або виробництво певних видів товарів з метою обмеження конкуренції; примушування суб'єктів господарювання до пріоритетного укладання договорів, першочергової реалізації товарів певним споживачам або до вступу в господарські організації та інші об'єднання; прийняття рішень про централізований розподіл товарів, який призводить до монопольного становища на ринку;</p>	<p>Щодо пункту 1 Директиви В Законі України «Про страхування» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації при доступі до послуг за ознакою статі В Законі України «Про споживче кредитування» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації при доступі до послуг за ознакою статі В Законі України «Про фінансові</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>Закріпити в положеннях Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України положення про заборону дискримінації на підставі статі ділового партнера при обранні ділового партнера для укладання угоди. Передбачити в Законах України, що регулюють</p>

<p>людини обирати ділового партнера для укладання угоди, доки вибір зроблено незалежно від статі ділового партнера.</p> <p>3. Ця Директива застосовується до змісту ЗМІ, реклами та до сфери освіти.</p> <p>4. Ця Директива не застосовується до питання зайнятості та професійної сфери. Ця Директива не застосовується до питань щодо підприємницької діяльності, за умови якщо ці питання передбачені іншими правовими актами Співтовариства.</p>	<p>встановлення заборони на реалізацію товарів з одного регіону України в інший;</p> <p>надання окремим підприємцям податкових та інших пільг, які ставлять їх у привілейоване становище щодо інших суб'єктів господарювання, що призводить до монополізації ринку певного товару;</p> <p>обмеження прав суб'єктів господарювання щодо придбання та реалізації товарів;</p> <p>встановлення заборон чи обмежень стосовно окремих суб'єктів господарювання або груп підприємців.</p> <p>2. Дискримінація суб'єктів господарювання не допускається. Законом можуть бути встановлені винятки з положень цієї статті з метою забезпечення національної безпеки, оборони, загальносуспільних інтересів.</p> <p>Стаття 627 ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ</p> <p>Свобода договору</p> <p>1. Відповідно до статті 6 цього Кодексу сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.</p> <p>2. У договорах за участю фізичної особи - споживача враховуються вимоги законодавства про захист прав споживачів.</p> <p>Щодо пункту 3 Директиви</p> <p>Стаття 8 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО РЕКЛАМУ»</p>	<p><i>послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг</i>» відсутнє положення щодо неприпустимості при доступі до послуг дискримінації за ознакою статі</p> <p>В Законі України «Про недержавне пенсійне забезпечення» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації при доступі до послуг за ознакою статі.</p> <p>В Законі України «Про адміністративні послуги» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації при доступі до послуг за ознакою статі.</p> <p>В Цивільному кодексі України відсутнє положення щодо</p>			<p>питання доступу до товарів та послуг норму щодо неприпустимості і дискримінації за ознакою статі</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Загальні вимоги до реклами: У рекламі забороняється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміщувати твердження, які є дискримінаційними за ознаками походження людини, її майнового стану, расової та національної належності, статі, освіти, політичних поглядів, ставлення до релігії, за мовними ознаками, родом і характером занять, місцем проживання; - наводити твердження, дискримінаційні щодо осіб, які не користуються рекламованим товаром. <p>Стаття 6 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками; - формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками. <p>СТАТТЯ 4 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ» Право на вищу освіту гарантується незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольорі шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин.</p>	<p>неприпустимості дискримінації при доступі до товарів та послуг та рівного ставлення до чоловіків та жінок. В Законі України «Про транспорт» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації при доступі до транспортних послуг за ознакою статі. В Законі України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що державна політика у сфері житлово-комунальних послуг має забезпечувати рівні можливості доступу до отримання мінімальних норм житлово-комунальних послуг незалежно</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>від соціального, майнового стану, віку споживача, місцезнаходження та форми власності юридичних осіб тощо. При цьому даним законом не передбачено заборону дискримінації при доступі до зазначених послуг за ознакою статі.</p> <p>Щодо пункту 2 Директиви</p> <p>В чинному законодавстві не закріплено принципу неприпустимості дискримінації при виборі ділового партнера, що безумовно має вагомий значення.</p> <p>Щодо пункту 3 Директиви</p> <p>В Законі України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>відсутня норма, що забороняла б дискримінацію за ознакою статі при доступі до товарів та послуг.</p> <p>В Законі України «Про інформацію»</p> <p>відсутня норма, яка б забороняла дискримінацію за ознакою статі при доступі до товарів та послуг.</p> <p>В Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» та в Законі України «Про позашкільну освіту» на відмінно від базового Закону України «Про освіту» відсутнє положення щодо неприпустимості дискримінації за ознакою статі при доступі до освітніх послуг.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Стаття 4 Принцип рівноцінного ставлення</p> <p>1. Для цілей цієї Директиви принцип рівноцінного ставлення до чоловіків і жінок має наступне значення</p> <p>(а) виключення існування прямої дискримінації за ознакою статі, як і менш доброзичливого ставлення до жінок з причини вагітності та материнства;</p> <p>(б) виключення існування непрямой дискримінації за ознакою статі.</p> <p>2. Ця Директива не зашкоджує більш сприятливим положенням про захист вагітних жінок і матерів.</p> <p>3. Домагання та сексуальне домагання в межах, визначених цією Директивою, вважається дискримінацією за ознакою статі і тому забороняється. Той факт, що особа висловлює або не висловлює протест такій поведінці не</p>	<p>Стаття 24 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ</p> <p>Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.</p> <p>Стаття 6 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>Заборона дискримінації</p> <p>Форми дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб забороняються.</p> <p>Щодо пункту 5 Директиви</p> <p>Стаття 4 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»</p> <p>Не вважається дискримінацією права на здобуття вищої освіти встановлення обмежень і привілеїв, що визначаються специфічними умовами здобуття</p>	<p>Враховано</p>	<p>Щодо пункту 2 Директиви Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах»</p> <p>Від атестації та заліків з навчальних предметів, що входять у додаток до диплома (свідоцтва), звільняються:</p> <p>6.16.2. Жінки (учні, слухачі), які перебувають у декретній відпустці в зв'язку з вагітністю,</p>	<p>_____</p>	<p>Необхідно підсилення та реформування механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, удосконалення механізму реалізації права на захист від дискримінації за ознакою статі. З метою своєчасного та ефективного реагування на скарги та звернення громадян за фактами дискримінації за ознакою статі, відповідно до <u>статті 11 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»</u> затверджено</p>
---	---	------------------	---	--------------	---

<p>може вважатися основою для рішення, яке зашкодить цій особі.</p> <p>4. Правило про пряму або непрямую дискримінацію за ознакою статі вважається дискримінацією в межах, визначених цією Директивою.</p> <p>5. Ця Директива не перешкоджає існуванню різного ставлення, якщо забезпечення товарами і послугами виключно або в першу чергу представників однієї статі виправдано легітимною метою, а засоби її досягнення мають відповідний і необхідний характер.</p>	<p>вищої освіти, зумовленими особливостями отримання кваліфікації.</p> <p>Стаття 6 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>Не вважаються дискримінацією дії, які не обмежують права та свободи інших осіб і не створюють перешкод для їх реалізації, а також не надають необґрунтованих переваг особам та/або групам осіб за їх певними ознаками, стосовно яких застосовуються позитивні дії, а саме:</p> <p>спеціальний захист з боку держави окремих категорій осіб, які потребують такого захисту; здійснення заходів, спрямованих на збереження ідентичності окремих груп осіб, якщо такі заходи є необхідними;</p> <p>надання пільг та компенсацій окремим категоріям осіб у випадках, передбачених законом;</p> <p>встановлення державних соціальних гарантій окремим категоріям громадян;</p> <p>особливі вимоги, передбачені законом, щодо реалізації окремих прав осіб.</p> <p>Стаття 6 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ»</p> <p>Заборона дискримінації за ознакою статі</p> <p>Дискримінація за ознакою статі забороняється.</p> <p>Не вважаються дискримінацією за ознакою статі:</p> <p>спеціальний захист жінок під час вагітності, пологів та грудного вигодовування дитини;</p> <p>обов'язкова строкова військова служба для чоловіків, передбачена законом;</p>		<p>пологами та доглядом за дитиною.</p> <p>Наказ Державного комітету України по нагляду за охороною праці № 130 від 30.12.1994 «Про затвердження Положення про навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з важкими роботами і з шкідливими або небезпечними умовами праці» 2.4. До навчальних закладів не приймаються особи жіночої статі для навчання професій, зазначених у Переліку важких</p>	<p>Наказ Міністерства соціальної політики України «Положення про Експертну раду з питань розгляду звернень за фактами дискримінації за ознакою статі» від 18.12.2012 №768 та Наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про експертну раду з питань недискримінації та гендерної рівності при Представників і Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань дотримання прав дитини,</p>
---	---	--	--	---

	<p>різниця в пенсійному віці для жінок і чоловіків, передбачена законом; особливі вимоги щодо охорони праці жінок і чоловіків, пов'язані з охороною їх репродуктивного здоров'я; позитивні дії.</p>		<p>робіт та робіт із шкідливими умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993</p>		<p>недискримінації та гендерної рівності» від 01.02.2013 № 11/02-13.</p>
<p>Стаття 5 Актуарні чинники</p> <p>1. Держави-члени гарантують, що у всіх угодах, укладених найпізніше після 21 грудня 2007 року, використання поняття «статі» як чинника у визначенні розміру прибутків і грошової допомоги на потреби страхування і відповідних фінансових послуг не впливає на надання особам різних за розміром прибутків і грошової допомоги.</p> <p>2. Незважаючи на частину 1, держави-члени до 21 грудня 2007 року можуть дозволити пропорційну різницю в</p>	<p>ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ»</p> <p><i>Стаття 1. Визначення термінів</i> рівні права жінок і чоловіків - відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою статі; рівні можливості жінок і чоловіків - рівні умови для реалізації рівних прав жінок і чоловіків; позитивні дії - спеціальні тимчасові заходи, що мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод ...</p> <p>гендерна рівність - рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства</p> <p><i>Стаття 3. Основні напрями державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків</i></p>	<p>Враховано При цьому слід зазначити, що в чинному на сьогодні Законі України «Про страхування» відсутнє положення щодо забори дискримінації, встановлення різних тарифів та сум відшкодування за ознакою статі.</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>Не потребує змін</p>

<p>розмірах прибутків і грошової допомоги, де використання поняття «статі» є визначальним чинником оцінювання ризику, використовуючи доречні і точні актуарні і статистичні данні. Зацікавлені держави-члени надають інформацію Комісії і гарантують збирання, публікацію і регулярне оновлення точних даних, що відносяться до використання поняття «статі» як актуарного чинника. Ці держави-члени будуть переглядати своє рішення, зважаючи на Звіт Комісії, зазначений у статті 16, і передадуть результати перегляду Комісії через п'ять років, починаючи з 21 грудня 2007 року.</p> <p>3. В будь-якому разі, витрати на вагітність і материнство не впливають на надання особам різних за розміром прибутків і грошової допомоги. Держави-члени можуть відкласти імплементацію заходів, які мають відповідати цій частині, на термін не більше, як до двох років, починаючи з 21 грудня</p>	<p>- забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень;</p> <p>- забезпечення рівних можливостей жінкам і чоловікам щодо поєднання професійних та сімейних обов'язків;</p> <p>Стаття 5. Відображення органами державної статистики показників становища жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства</p> <p>Центральний орган виконавчої влади в галузі статистики забезпечує збирання, опрацювання, аналіз, поширення, збереження, захист та використання статистичних даних щодо показників становища жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства, а також щодо насильства за ознакою статі, які є репрезентативними та зіставними, згруповані за статтю і збираються на постійній основі.</p> <p>Стаття 6. Заборона дискримінації за ознакою статі</p> <p>Дискримінація за ознакою статі забороняється. Не вважаються дискримінацією за ознакою статі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціальний захист жінок під час вагітності, пологів та грудного вигодовування дитини; - обов'язкова строкова військова служба для чоловіків, передбачена законом; - різниця в пенсійному віці для жінок і чоловіків, передбачена законом; - особливі вимоги щодо охорони праці жінок і чоловіків, пов'язані з охороною їх репродуктивного здоров'я. 			
---	---	--	--	--

<p>2007 року. В такому разі зацікавлені держави-члени повідомлять про це Комісію.</p>					
<p>Стаття 6 Позитивна діяльність</p> <p>З наміром забезпечення на практиці повної рівності чоловіків і жінок, принцип рівного ставлення не перешкоджає державам-членам підтримувати або ухвалювати окремі заходи щодо запобігання або компенсації шкоди, завданої за ознакою статі.</p>	<p>Стаття 23 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ» Особа має право на відшкодування матеріальних збитків та моральної шкоди, завданих їй унаслідок дискримінації за ознакою статі, сексуальних домагань чи інших актів насильства за ознакою статі. Моральна шкода відшкодовується незалежно від збитків, які підлягають відшкодуванню та не пов'язана з їх розміром.</p> <p>Стаття 6 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ» Не вважаються дискримінацією за ознакою статі: позитивні дії.</p> <p>Стаття 15 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ» Відшкодування матеріальної шкоди та моральної шкоди, завданих унаслідок дискримінації Особа має право на відшкодування матеріальної шкоди та моральної шкоди, завданих їй унаслідок дискримінації.</p> <p>Стаття 39-1 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ Направлення на проходження програми для особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі</p>	<p>Враховано</p>			<p>Не потребує змін</p>

	<p>У разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, на проходження програми для таких осіб, передбаченої Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» чи Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».</p>				
<p>Стаття 8 Захист прав</p> <p>1. Держави-члени гарантують доступність судових і/або адміністративних процедур, у тому числі погоджувальних процедур у відповідних, на думку держав-членів, ситуаціях, з метою дотримання зобов'язань відповідно до цієї Директиви кожному, хто вважає себе жертвою внаслідок незастосування до них принципу рівності у ставленні, навіть після припинення відношення, за яким, на їхню думку, сталася дискримінація.</p>	<p>Стаття 22 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ»</p> <p>Особа, яка вважає, що стосовно неї було застосовано дискримінацію за ознакою статі чи вона стала об'єктом сексуальних домагань або постраждала від насильства за ознакою статі, має право звернутися зі скаргою до державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та/або до суду в порядку, визначеному законом.</p> <p>Стаття 8 КОДЕКСУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ</p> <p>Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом</p> <p>1. Усі учасники судового процесу є рівними перед законом і судом.</p> <p>2. Не може бути привілеїв чи обмежень прав учасників судового процесу за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального</p>	<p>Частково враховано</p> <p>Так, в <i>Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»</i> відсутнє положення щодо здійснення державного нагляду (контролю) окрім іншого і щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог щодо</p>	<p>Наказ Міністерства соціальної політики України від 08.06.2012 «Про Експертну раду з питань розгляду звернень за фактами дискримінації за ознакою статі»</p> <p>Основними завданнями Експертної ради є: розгляд звернень за фактами дискримінації за ознакою статі від</p>	<p>Частково враховано</p>	<p>Потребує свого прийняття Верховною Радою України</p> <p>Проект Закону № 3501 від 20.11.2015 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу.</p>

<p>2. Держави-члени представляють на розгляд своєї державної судової системи ті заходи, які мають гарантувати дійсну і ефективну компенсацію або відшкодування (залежно від того, як визначають держави-члени) збитків і шкоди, які завдано особі в результаті дискримінації, визначеної Директивою, прямо пропорційно завданій шкоді. Закріплення попередньої максимальної межі не обмежує таку компенсацію або відшкодування.</p>	<p>походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.</p>	<p>неприпустимості дискримінації за ознакою статі при доступі до товарів та послуг, які ними надаються.</p>	<p>органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, неурядових організацій, громадян з метою надання експертної оцінки та вжиття відповідних заходів; розгляд питань щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні; підготовка рекомендацій центральним та місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям всіх форм власності, об'єднанням</p>	<p>Невирішеним залишається питання, який суб'єкт вправі ініціювати від імені або на підтримку позивача (за згодою позивача) будь-які судові і/або адміністративні процедури, окрім Уповноваженого о Верховної Ради України з прав людини.</p>
<p>3. Держави-члени гарантують, що асоціації, організації або інші правові структури, які відповідно до критеріїв, встановлених законами окремих держав, виявляють легітимний інтерес до забезпечення відповідності положень цієї Директиви, можуть ініціювати від імені або на підтримку позивача (за згодою позивача) будь-які судові і/або адміністративні процедури, які передбачені</p>				

<p>для виконання зобов'язань по цій Директиві.</p> <p>4. Частина 1 і 3 слід розуміти без шкоди по відношенню до національних правил про часові обмеження щодо порушення справи про принцип рівності у ставленні.</p>			<p>громадян, іншим установам та організаціям щодо усунення виявлених порушень з питань гендерної дискримінації; підготовка пропозицій щодо внесення змін до актів законодавства з метою їх відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, недопущення всіх форм дискримінації за ознакою статі.</p>		
<p>Стаття 9 Тягар доказування</p> <p>1. Держави-члени вживають заходів, які необхідні, відповідно до національних судових систем, для гарантії того, що якщо особа, яка вважає себе жертвою</p>	<p>Частина 2 статті 81 ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ</p> <p>У справах про дискримінацію позивач зобов'язаний навести фактичні дані, які підтверджують, що дискримінація мала місце. У разі наведення таких даних доказування їх відсутності покладається на відповідача.</p> <p>КОДЕКС АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ</p>	<p>Частково враховано Положення щодо обов'язку доказування відсутне в положеннях Господарського процесуального</p>			<p>Внести в статтю 74 Господарського процесуального кодексу та статтю 77 Кодексу адміністративного судочинства</p>

<p>неспроможності застосувати принцип рівності у ставленні, надає на розгляд суду, або інших компетентних органів факти, які вказують на існування прямої чи непрямой дискримінації, лише відповідач доводить, що принцип рівності у ставленні не був порушений.</p> <p>2. Частина 1 не обмежує держави-члени впроваджувати правила доказування, які більш сприятливі для позивачів.</p> <p>3. Частина 1 не застосовується до кримінальних процедур.</p> <p>4. Частина 1, 2 і 3 застосовується до судових процедур, які проводяться відповідно до статті 8(3).</p> <p>5. Держави-члени не повинні застосовувати частину 1 до судових розглядів, на яких суд або інші компетентні органи мають розслідувати факти справи.</p>	<p>Стаття 2. Завдання та основні засади адміністративного судочинства</p> <p>2. У справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони:</p> <p>7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації;</p> <p>Стаття 8. Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом</p> <p>2. Не може бути привілеїв чи обмежень прав учасників судового процесу за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.</p>	<p>кодексу України, що регулює провадження у господарських спорах. Також положення щодо обов'язку доказування відсутнє в положеннях Кодексу адміністративного судочинства, що регулює порядок розгляду публічно-правових спорів.</p>			<p>положення аналогічне положенню частини 2 статті 81 Цивільного процесуального кодексу України.</p>
<p>Стаття 10 Упереджене ставлення</p> <p>Держави-члени вводять до своєї державної судової</p>	<p>Стаття 14 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>Оскарження рішень, дій чи бездіяльності з питань дискримінації</p>	<p>Враховано</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>Не потребує змін</p>

<p>системи заходи, необхідні для захисту осіб від ворожого ставлення або негативних наслідків реакції на подання скарги або на початок судового процесу, спрямованих на забезпечення відповідності з принципами рівного ставлення.</p>	<p>1. Особа, яка вважає, що стосовно неї виникла дискримінація, має право звернутися із скаргою до державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та/або до суду в порядку, визначеному законом.</p> <p>2. Реалізація зазначеного права не може бути підставою для упередженого ставлення, а також не може спричинити жодних негативних наслідків для особи, яка скористалася таким правом, та інших осіб.</p>				
<p><i>Стаття 11</i> Діалог із зацікавленими сторонами</p> <p>Маючи намір підтримувати принцип рівності у ставленні, держави-члени заохочують діалог із зацікавленими сторонами, які відповідно до державної законодавчої та практичної бази виявляють законний інтерес до внесення свого вкладу у боротьбу з дискримінацією за ознакою статі в сфері доступу до товарів і надання послуг.</p>	<p>Стаття 7 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ»</p> <p>Органи, установи та організації, наділені повноваженнями у сфері рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: - громадські об'єднання.</p> <p>Стаття 9 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>Суб'єкти, наділені повноваженнями щодо запобігання та протидії дискримінації: - громадські організації, фізичні, юридичні особи.</p>	Враховано	_____	_____	Не потребує змін
<p><i>Стаття 12</i></p> <p>1. Держави-члени визначають і готують для</p>	<p>Стаття 5 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ»</p>	Враховано	_____	_____	Не потребує змін

<p>організації або організацій інструменти для сприяння, аналізу, моніторингу і підтримки принципу рівності у ставленні до всіх і кожного, незалежно від їхньої статі. Ці організації можуть стати частиною установ, які займаються захистом прав людини, гарантією прав окремих осіб або імплементацією принципу рівності у ставленні на державному рівні.</p> <p>2. Держави-члени гарантують, що в обов'язки організацій, зазначених в частині 1, входить таке: при розгляді їхніх скарг щодо дискримінації;</p> <p>(b) проводити незалежні опитування стосовно питання дискримінації;</p> <p>(c) публікувати неупереджені звіти і давати рекомендації з будь-яких питань, які стосуються дискримінації.</p>	<p>Відображення органами державної статистики показників становища жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства.</p> <p>Центральний орган виконавчої влади в галузі статистики забезпечує збирання, опрацювання, аналіз, поширення, збереження, захист та використання статистичних даних щодо показників становища жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства, а також щодо насильства за ознакою статі, які є репрезентативними та зіставними, згруповані за статтю і збираються на постійній основі.</p> <p>Статистичні дані, зазначені в частині першій цієї статті, є невід'ємною складовою державної статистичної звітності.</p> <p>Стаття 13 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ»</p> <p>Права громадських організацій, фізичних та юридичних осіб щодо запобігання та протидії дискримінації</p> <p>1. Громадські організації, фізичні та юридичні особи мають право:</p> <p>брати участь у розробленні рішень, що приймаються державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування, щодо запобігання та протидії дискримінації;</p> <p>делегувати своїх представників до складу консультативно-дорадчих органів з питань запобігання та протидії дискримінації у разі їх утворення при державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим та органах місцевого самоврядування;</p> <p>проводити моніторинг з питань запобігання та протидії дискримінації;</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>представляти в судах інтереси осіб та/або груп осіб, стосовно яких було застосовано дискримінацію;</p> <p>проводити громадську антидискримінаційну експертизу проектів нормативно-правових актів;</p> <p>проводити іншу діяльність відповідно до законодавства з питань дотримання принципу недискримінації.</p>				
--	---	--	--	--	--